

„Z językiem polskim za pan brat !”

Opracowanie:

Wioleta Kołodziej

Katarzyna Danelska

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP

- 1.1 Opis i założenia programu.
- 1.2 Aspekty podstawy programowej.
- 1.3 Warunki realizacji programu

2. CELE NAUCZANIA

- 2.1 Cele ogólne
- 2.2 Cele szczegółowe

3. TREŚCI NAUCZANIA

- 3.1 Tematyka

4. PROCEDURA OSIĄGANIA CELÓW

- 4.1 Formy, metody i techniki nauczania.
- 4.2 Pomoce i środki dydaktyczne

5. PRZEWIDYWANE OSIĄGNIĘCIA DZIECI

- 5.1 Zakładane osiągnięcia dzieci
- 5.2 Propozycje oceny
- 5.3 Ewaluacja

*„Szukamy wszystkiego, co nas łączy, co wzajemnie
wzbogaca, co służy przyjaźni i wspólnocie.”*

(T.Pilch)

1.WSTĘP

1.1.OPIS I ZAŁOŻENIA PROGRAMU.

Rozwój globalizacji powoduje otwieranie się granic państw na różnorodne kultury, narodowości i języki, dlatego kształtowanie kompetencji porozumiewania się z innymi ludźmi jest niezwykle istotnym elementem w życiu człowieka. Jednym z ważnych składników jest nabycie umiejętności posługiwania się językiem obcym nowożytnym; a wczesna nauka spowoduje, iż język ten nabierze funkcję swobodnego narzędzia do komunikowania się z otaczającą rzeczywistością. Warto wykorzystać naturalne zdolności człowieka już od najmłodszych lat.

Dzieci w wieku przedszkolnym zadają mnóstwo różnych pytań. Okres ten warto wykorzystać na rozbudzenie w nich ciekawości świata, wrażliwości na potrzeby innych.

Edukację wielokulturową w przedszkolu rozpoczynamy od wyrabiania w dzieciach własnej tożsamości, poznania naszej kultury, tradycji, muzyki i sztuki.

W Polsce coraz częściej spotykamy osoby reprezentujące różne kręgi kulturowe. Do naszego przedszkola uczęszczali i nadal uczęszczają dzieci cudzoziemców, a obecnie najwięcej obcokrajowców jest pochodzenia ukraińskiego, w związku z tym nasza placówka stara się wspierać dzieci ukraińskie na każdej płaszczyźnie. Dlatego powstał program własny *Z językiem polskim za pan brat*, aby pomóc dzieciom w opanowaniu języka polskiego.

Opracowany przez nas program przeznaczony jest dla dzieci 4,5,6 – letnich pochodzenia ukraińskiego (w tym uchodźców) mających problem z językiem polskim. Program został stworzony w oparciu o materiały z wydawnictwa Klett (seria: Ja i Ty to My).

1.2.ASPEKTY PODSTAWY PROGRAMOWEJ.

Program został opracowany w oparciu o podstawę programową wychowania przedszkolnego według Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego. Jednym z jej zadań jest tworzenie sytuacji edukacyjnych sprzyjających budowaniu zainteresowania dziecka językiem obcym nowożytnym i chęci poznawania innych kultur.

1.3.WARUNKI REALIZACJI PROGRAMU

Najważniejszym elementem jest wzbudzenie motywacji do podejmowania działań związanych z nauką języka polskiego. Bardzo istotna jest rola nauczyciela, którego zadaniem jest wzbudzenie zainteresowania i komfortu dziecka podczas zajęć.

Zalecane jest, aby zajęcia odbywały się w grupie, ponieważ dzieci najlepiej czują się wśród swoich rówieśników wspólnie się bawiąc.

Głównymi warunkami realizacji programu są: właściwie przygotowane miejsce do prowadzenia zajęć, w którym dziecko czuje się bezpiecznie; różnorodne materiały dydaktyczne, które urozmaicą przebieg zajęć; wybór tematyki zajęć oraz ich częstotliwości. Zalecana w programie ilość zajęć językowych to 1 raz w tygodniu po 15 minut dla dzieci młodszych oraz po 30 minut dla dzieci starszych.

2. CELE NAUCZANIA.

2.1. CELE GŁÓWNE.

Cele główne zajęć:

- pomoc uczniowi w przewyciężaniu trudności w opanowaniu języka polskiego,
- nabycie przez ucznia kompetencji językowej, umożliwiającej porozumiewanie się w języku polskim w podstawowym zakresie,
- wspieranie wszechstronnego rozwoju ucznia, zwłaszcza jego naturalnych zdolności, zainteresowań i możliwości w sferach: intelektualnej, psychicznej i moralnej.

2.2. CELE SZCZEGÓŁOWE.

. Cele szczegółowe:

- zainteresowanie dziecka językiem i kulturą polską oraz rozbudzenie w nim chęci porozumiewania się po polsku,
- rozbudzanie w dziecku uczucia radości i satysfakcji z nauki języka polskiego,
- kształcenie i rozwijanie komunikacyjnych kompetencji językowych oraz sprawności językowych w zakresie recepcji (rozumienie ze słuchu, czytanie) i produkcji (mówienie i pisanie),
- rozwijanie podstawowych umiejętności służących świadomemu uczeniu się (głównie umiejętności czytania, pisania, liczenia, wypowiedania się) poprzez wyrównywanie braków w wiadomościach wynikających z pobytu za granicą i z nieznajomości języka polskiego,
- wzmacnianie chęci poznawania i uczestnictwa w polskiej kulturze, np. poprzez czynne branie udziału w życiu społeczności przedszkolnej,
- kształtowanie umiejętności porozumiewania się z rówieśnikami, współpracy w grupie w środowisku przedszkolnym i pozaprzedszkolnym,
- stworzenie podstaw językowych, psychologicznych, społecznych i kulturowych do dalszej nauki na kolejnych etapach edukacyjnych,

- uwzględnianie indywidualnych potrzeb dziecka, umacnianie wiary we własne siły i umożliwianie osiągnięcia sukcesu.

3. TREŚCI NAUCZANIA.

3.1. TEMATYKA.

Treści programu dostosowane będą do indywidualnych potrzeb, możliwości i kompetencji językowych ucznia.

Tematyka zajęć:

LISTOPAD

1. POZNAJMY SIĘ
  - Przywitanie, przedstawienie się
  - Zwroty grzecznościowe
  - Komunikacja

GRUDZIEŃ

2. WITAMY W PRZEDSZKOLU
  - Przybory szkolne
  - Aktywności w przedszkolu
  - To jest moja grupa

STYCZEŃ

3. MOJE CIAŁO
  - Części ciała
  - Mój portret
4. CZAS WOLNY
  - Hobby
  - Sport
  - Pogoda

LUTY

5. ZWIERZĘTA
  - Nazwy zwierząt
  - Na wsi
  - W zoo

MARZEC

6. RODZINA
  - Członkowie rodziny
  - Dom
  - W szafie

KWIECIEŃ

7. EMOCJE

- Uczucia
- Emotikony

8. MIASTO

- U lekarza
- Na targu
- W supermarkecie
- Środki transportu

MAJ**9. MATEMATYKA**

- Nauka rozpoznawania i pisania cyfr
- Liczenie
- Dzień, miesiąc, rok
- Kolory

CZERWIEC**10. ALFABET**

- Poznanie liter
- Nauka rozpoznawania i pisania liter

4. PROCEDURA OSIĄGANIA CELÓW

4.1 FORMY, METODY I TECHNIKI NAUCZANIA

W trakcie prowadzenia zajęć należy wprowadzić różnorodne formy pracy dzieci. Są to: indywidualna, w parze, w zespole, w całej grupie. Takie możliwości pracy nie tylko uatrakcyjnią zajęcia, ale również rozwiną umiejętność pracy we własnym tempie, a także udoskonali sprawność współpracy z rówieśnikami i poszerzą postawy społeczne.

Dobierając metody nauczania języka należy wziąć pod uwagę cel zajęcia, wiek uczniów, cechy osobowości oraz dostępność do różnorodnych materiałów dydaktycznych.

Formy pracy:

- metody podające – oparte na słowie: praca z książką, wyjaśnienie, opis, opowiadanie, rozmowa
- oparte na obserwacji, np. pokaz
- oparte na praktycznej działalności
- aktywizujące: gry dydaktyczne, zabawy ruchowe, zabawy z wykorzystaniem multimediów.

4.2 POMOCE I ŚRODKI DYDAKTYCZNE

Dobrze zaplanowane zajęcia, w których są wykorzystywane skuteczne działania nakierowane na dzieci, mogą efektywnie wpłynąć na podnoszenie kompetencji językowych. Zabawa z językiem powinna być wzbogacona o ćwiczenia aktywizujące ciało i zmysły dziecka, których celem jest powtarzanie materiału znanego i wprowadzanie nowego. Ważne są także częste zmiany aktywności – naprzemienne zabawy statyczne i dynamiczne.

Wszystkie czynności realizowane podczas zajęć powinny być urozmaicone o różnorodne i zmienne materiały dydaktyczne:

- plakaty,
- karty pracy,
- gry obrazkowe,
- piosenki, wierszyki,
- indywidualne książeczki dla dzieci z wydawnictwa Klett,
- urządzenia multimedialne.

5. PRZEWIDYWANE OSIĄGNIĘCIA DZIECI

5.1 ZAKŁADANE OSIĄGNIĘCIA DZIECI

Program został stworzony po to, aby dzieci pochodzenia ukraińskiego wesprzeć w odnalezieniu się w nowej rzeczywistości, w tym pomóc w nabyciu umiejętności posługiwania się językiem obcym nowożytnym.

Zakładane osiągnięcia:

- nabranie funkcji swobodnego narzędzia do komunikowania się z otaczającą rzeczywistością;
- pomoc uczniowi w przezwyciężaniu trudności w opanowaniu języka polskiego,
- nabycie przez ucznia kompetencji językowej, umożliwiającej porozumiewanie się w języku polskim w podstawowym zakresie,
  - kształcenie i rozwijanie komunikacyjnych kompetencji językowych oraz sprawności językowych w zakresie recepcji (rozumienie ze słuchu, czytanie) i produkcji (mówienie i pisanie),
  - rozwijanie podstawowych umiejętności służących świadomemu uczeniu się (głównie umiejętności czytania, pisania, liczenia, wypowiedania się).

5.2 PROPOZYCJE OCENY

Poddawanie ocenie dzieci w wieku przedszkolnym jest rodzajem kontroli zdobywanych umiejętności językowych. Sprawdzanie wiedzy powinno być zawsze w formie zabawy. Jest wiele możliwości, które pozwolą na prawidłową ocenę posiadanych predyspozycji – zadawanie pytań, wydawanie poleceń, wskazanie lub nazwanie ilustracji, zaśpiewanie piosenki, recytowanie wierszyka, przeprowadzenie dialogu, samodzielne rozwiązywanie kart pracy, wykonanie polecenia.

Ważnym elementem jest nagradzanie dzieci, tak aby każde z nich poczuło się docenione bez względu na swoje wiadomości dotyczące treści nauczania. Nagrodą może być narysowana buźka, pieczętka, naklejka, pochwała ustna. Nie jest konieczne robienie tego po każdym zajęciach, ale w pewnych odstępach, których wyznacznikiem jest zakres opanowanego materiału.

5.3 EWALUACJA

Przeprowadzenie ewaluacji jest konieczne, aby sprawdzić czy założone cele zostały osiągnięte. Jest ona realizowana po zakończeniu każdego bloku tematycznego. Odbywa się to w formie zabawy z wykorzystaniem metod i technik, które umożliwią ocenić osiągnięte predyspozycje dzieci. Odbywa się to za pomocą pytań i uzyskiwaniu odpowiedzi, wykonywaniu poleceń, wskazaniu odpowiedniego obrazka lub przedmiotu.

Bardzo pomocna może być karta ewaluacji:

Imię i nazwisko dziecka: .....

Wie jak się przywitać i pożegnać – tak/nie

Potrafi się przedstawić – tak/nie

Potrafi powiedzieć gdzie mieszka – tak/nie

Potrafi powiedzieć ile ma lat – tak/nie

Potrafi zapytać i odpowiedzieć o samopoczucie – tak/nie

Potrafi policzyć do 10 i więcej – tak/nie

Wymienia przynajmniej 4 słowa z danego bloku tematycznego – tak/nie

Zna proste konstrukcje gramatyczne – tak/nie

Wykonuje i nazywa wybrane polecenia ruchowe – tak/nie

Śpiewa wybrane piosenki ilustrując je ruchem – tak/nie

Potrafi łączyć obrazek z napisem – tak/nie

Ankieta dla rodziców

Szanowni Państwo, Wasze dziecko uczestniczyło w realizacji programu własnego „Z językiem polskim za pan brat”. Proszę odpowiedzieć na kilka pytań, które pomogą ocenić stopień realizacji założonych celów i wyciągnąć wnioski z realizacji programu.

1. Czy wiecie państwo, że w grupie Waszych dzieci realizowany był program „Z językiem polskim za pan brat”?

a) tak

b) nie

2. Czy według Państwa dzięki realizacji tego programu państwa dziecko poszerzyło swą

wiedzę na temat Polski i zwiększyło zasób słownictwa w języku polskim?

- a) tak
- b) nie
- c) nie wiem

3. Jak Pan /Pani sądzi, czy wdrażany program własny był potrzebny do pracy z dziećmi?

- a) tak
- b) nie
- c) nie mam zdania

5. Czy mają Państwo jakieś uwagi odnośnie realizowanego programu?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Dziękujemy